

*Come my love, I'll tell you a tale
Of a boy and girl and their love story
And how he loved her oh, so much,
And all the charms she did possess
My love is like a storybook story.
But it's as real as the feelings I feel.
My love is like a storybook story.
But it's as real as the feelings I feel;
It's as real as the feelings I feel.*

Willy DeVille, Storybook Love

1.

'We moeten dringend praten. Wanneer heb je tijd? Groetjes, Aruzjan.' Michel de Goede keek op zijn telefoon. Aruzjan? Ze was altijd vlakbij. Altijd aanwezig in zijn hoofd, iets onder het oppervlak. Hij had lang niks van haar gehoord. Zij twee? Het leek voorbij. Wat was er nou zo dringend na al die tijd?

'Ik kan vrijdagmiddag wel', schreef hij terug, 'als het om je sjaal gaat, kan ik die ook opsturen.' Groeten, Michel.

'Het gaat over iets anders, half drie op ons plekje, OK?', kreeg hij meteen als antwoord. Hij werd nieuwsgierig, zocht zijn geheugen af naar een aanwijzing en vond niets. Nou ja, hij zou wel zien. Hij stuurde een bevestiging.

Michel lag in bed. Alles deed zeer. Zijn darmen pruttelden, zijn maag ging tekeer. Een wee misselijk gevoel werd sterker. Hij rende naar de badkamer en kotste minutenlang in zijn groezelige wc. Alles kwam er uit, drank, brood, halfverteerde frikadellen. Na tien minuten was hij leeg. Het kokhalzen ging nog even door. Zweet stroomde over zijn hele lijf. Hij voelde zich koortsig, proefde bitter en zuur, brokjes ondefinieerbare restjes walging zwierven door zijn mond. Hij spuugde in de wasbak, dronk water, spuugde, dronk. Toen was het klaar. Zijn slaapkamer rook naar alcohol en sigaretten. Hij viel in zijn bed, en werd als het ware opgeslorpt door het matras dat rook en aanvoelde als een klamme, licht rottende champignon. Sinds de laatste keer met Aruzjan had hij niks verschoond.

Hij bleef kijken naar de schaafwonden op zijn arm tot zijn ogen weer langzaam waren dichtgezakt. Afgelopen nacht was hij gevallen en de korstjes vormden een lijnenpatroon als een morsecode in bloed. Geweldig hoe efficiënt het lichaam streed tegen gevaarlijke indringers. Alles was erop gericht de vijand zo snel mogelijk onschadelijk te maken. Geen medelijden. Onaangepasten werden geëlimineerd of in een soort quarantaine geplaatst. Want één moment van aarzeling kon fataal zijn voor het collectief, voor dit lichaam dat nu zo vredig lag te dommelen in een halfslaap vol plezierige herinneringen.

Wat was het gezellig geweest gisteren. Wat had hij lekker gedronken. Eerst gewoon pils, toen een paar Duvels, witte wijn, rode wijn en hij weet nog dat hij op het laatst wodka dronk. Voordat hij naar huis ging, was hij nog even naar de snackbar geweest. Een uit zijn tienerjaren overgebleven gewoonte. Na het uitgaan nog even een frietje en wat frikadellen eten in de friettent van café Het Kot in Maashuizen, alles wegspoelen met enkele bekertjes melk en je had de volgende dag gegarandeerd geen kater.

Michel grinnikte. Wat had hij gelachen met Ruben en Ronnie. Niks mooiers dan een beetje slap ouwehoeren, lekker drinken, snacken en misschien als slaapmutsje nog een blowtje. Heerlijk. Hij had er weer zin in.

Michel keek op zijn telefoon; twee uur. Hij stuurde een appje naar Ruben en Ronnie: 'Om drie uur in Het Buitenbeentje?' Het leek wel of ze er op zaten te wachten, want meteen ontving hij twee bevestigingen.

Michel stond op, ging onder de douche, trok schone kleren aan, at een paar gebakken eieren en pakte zijn fiets. Aan het eind van zijn straat besepte hij dat hij vergeten was de kippen eten te geven.

Hennie, Hennie en Hennie zaten trouw in de ren achter in de tuin op hem te wachten. Ze waren de enige levende wezens die zijn zorg nodig hadden. De Chaamse hoenen begonnen een dans zoals hij bepaalde Keniaase stammen wel eens had zien doen op tv. Asynchroon sprongen ze op en neer voor het gaas, hun vleugels uitgezet als opbollende jurken. Michel keek er lachend naar.

'Haaaa Hennies', zei hij terwijl hij de ren instapte. 'Ik heb brood, korrels en vers water, hebben jullie ook iets voor mij?' Hij opende het leghok en haalde er drie witte eieren uit. Hij was er blij mee. De kippen waren al op leeftijd en legden niet meer goed. 'Dank u wel dames en tot morgen.'

2.

Ruben en Ronnie zaten op het terras van Het Buitenbeentje allebei aan een Duvel. Het was druk in de stad. Overal zaten de terrassen vol. Het Buitenbeentje deed zijn naam eer aan, hier zaten mannen en vrouwen die niet bezig waren met status, die in de periferie leefden, zich prettig voelden in een morsig, donker café waar nooit iets aan het interieur werd gedaan. En die zich aangetrokken voelden tot de lage prijzen. Waar kon je in de stad nog een tapje kopen voor 1,50? Studenten en ouderen hadden deze kroeg ook gevonden. Alles bij elkaar vormde de klandizie een gemoedelijk bont gezelschap.

Kastelein Ton was ook daadwerkelijk eigenaar van het café en dat betekende dat hij niet onder de knoet zat van een brouwerij. 'Een handtekening bij een brouwerij is een handtekening in bloed', zei Ton vaak. 'Het is als bij Faust, je sluit een contract met de duivel, lijkt allerlei voordelen te krijgen, maar uiteindelijk betaal je met je ziel. Jij en je partner draaien de hele week lange dagen om de brouwerij te kunnen betalen. Een paar maanden na de opening loopt de klandizie terug, want het nieuwe is eraf. Je ontslaat personeel en jullie moeten zelf nog harder werken, dat is een hellend vlak waar de meesten uiteindelijk ook vanaf donderen. Jij en je partner groeien uit elkaar en uiteindelijk beland je in de goot zonder vrouw, zonder café en met een berg schulden. De brouwerij is allang weer op zoek naar een nieuw slachtoffer.'

'Dag heren, hoe voelen we ons vandaag?'

'Helemaal goed', zei Ronnie, 'het was gezellig gisteren. Hoe is het met jou?'

'D'r lag vanmorgen een frikadel XXL dwars', grinnikte Michel, 'maar nu gaat het goed. Ik heb zin in een vaasje voor de dorst.' Hij riep Gerrit, de kale ober van het café. Die kwam mopperend aanlopen, het was te druk. Had ie geen tijd om met klanten te buurten. 'Zeg het maar heren.'

'Doe niet zo chagrijnig Gerrit, de zon schijnt, het terras zit vol, wat wil je nog meer?'

'Weet je wat het mooie is Michel?', en Gerrit begon vergenoegd te grinniken bij het vooruitzicht. 'Vrijdag komt *Tindersticks* in 013 en ik heb de laatste kaartjes. Ik hoorde dat Stuart Staples de laatste tijd bijzonder goed bij stem is. Hopelijk kletst het publiek niet door de muziek heen, daar heb ik vervelende ervaringen mee.'

Gerrit had Michel ooit het nummer *Another Night In* laten horen en sindsdien was hij de Engelse band blijven volgen.

'Geluksbal. En ons nu hier een beetje de ogen uit zitten steken, breng maar eens iets te drinken. Ik wil een vaasje.'

'Goeie gast Gerrit', zei Ronnie, 'ik hoorde dat hij ziek is geweest. Kanker. Daarom was hij er een tijdje niet. Het is nu allemaal weer onder controle. Ik ben blij dat hij weer gewoon aan het werk is. Wat is Het Buitenbeentje zonder Gerrit?'

Ronnie oogde als een zakenman. Korte, perfect geknipte haren, een degelijk grijsmetalen brilmontuur dat Duits aandeed, echte Van Bommels uit de kringloop, onder een strak pak waarvan je alleen van dichtbij zag dat het van de C&A kwam en niet door een Italiaanse meester kleermaker in elkaar was gezet. Zijn moeder was handig met naald en draad en kon alle door hem gekochte confectie of tweedehandsjes omtoveren in perfect zittende maatkleiding. Hij verdiende zijn geld met het beschilderen van T-shirts, hoodies, overalls, mokken, borden, klompen en andere artikelen die op dat moment in de mode waren. Ze werden verkocht bij diverse webshops. De klant was koning, daar deed hij niet moeilijk over, u vraagt en wij draaien. Artistieke integriteit liet hij graag aan anderen. Michel wist zeker dat Ronnie meer geld kon verdienen als hij wat meer uren draaide, maar de zakenman zelf zat liever achter een biertje te filosoferen met Ruben. Die twee waren onafscheidelijk en werden altijd in één adem genoemd.

Ze hadden elkaar op de Kunstacademie ontmoet en het was vriendschap op het eerste gezicht. Het was een typisch geval van *opposites attract*. Ruben was de clichékunstenaar. Lange haren bijna altijd in een staart, ongeschoren kop, afgedragen kleren uit de kringloop en altijd blut. Hij had ooit een blauwe maandag in de bouw gewerkt en wist al snel dat hard werken niks voor hem was. Het kunstenaarschap, dat paste helemaal bij een man als hij, vond hijzelf. Hij schilderde nauwelijks, leefde van een uitkering en ergerde zich meestal aan alles en iedereen. Hij verkondigde zijn meningen of het wetenschappelijk vastgestelde feiten waren en iedereen die het niet met hem eens was, was een *klootzak* of een *kutwif*. Daarbij sprak hij als een hippie die jarenlang aan een hasjpijpje had gelurkt, lizig en langzaam. Dat ging over in onverstaanbaar gemompel als hij teveel gedronken had. Alleen Ronnie nam hij serieus en met hem kon hij eindeloos over van alles discussiëren, meestal ging het over vrouwen en hoe onbetrouwbaar die waren, over kinderen die standaard kleine etters werden genoemd. Over alles wat in hun ogen kleinburgerlijk was. Michel had zich wel eens afgevraagd hoe die twee zijn rol zagen, maar de gedachte was verdwenen op het moment dat hij zijn eerste slok pakte.

Na een paar vaasjes ging ook Michel over op Duvel. 'Vanmiddag was ik even in de tuin', zei hij, 'en het leek me een goed idee binnenkort te beginnen met de bouw van mijn atelier. Daar kan ik een aannemer voor inhuren, maar ik dacht als we dat eens met zijn drieën doen. Bespaar ik geld en jullie profiteren ook als ik er tevens een galerie in maak. Wordt de eerste expositie er één met werk van ons drieën.' Ruben en Ronnie reageerden nogal lauw.

'Dat kun je niet zomaar zelf doen', zei Ruben, 'er komt veel bij kijken: een tekening, een vergunning, een fundering, leidingen, muren, een dak en nog veel meer. Daar heb je vakkennis voor nodig.'

'Maar jij hebt toch een tijdje in de bouw gewerkt voordat je schilder werd en Ronnie, jouw oom is toch aannemer?'

'Wat mijn oom kan, kan ik nog niet.'

'Mijn bouw talenten zijn al aardig vervaagd', zei Ruben. 'Zoiets moet je bijhouden.'

'Als jullie meehelpen, hoef je het geld niet terug te betalen dat jullie van me geleend hebben en daarna verdien je er nog iets mee ook.'

'We zitten hier lekker op het terras en dan ga jij over geld beginnen Michel, gaat het wel goed met je?' Ronnie klonk een beetje boos.

'Altijd dat rotgeld', zei Ruben, dat heeft al veel kapot gemaakt. Vrienden doen gewoon dingen voor elkaar. We praten er een andere keer over. Zullen we er nog eentje drinken?'

'Sorry', Michel wilde zijn vrienden niet kwetsen en Ronnie had gelijk; ze zaten hier lekker in de zon op het terrasje, geen goed moment om het over serieuze zaken te hebben.

'Weet je van wie ik net een berichtje heb gekregen?', vroeg hij.

'Nou?'

'Aruzjan.'

'Dat wijf waarmee je het afgelopen voorjaar een internetdate had', stelde Ruben matig geïnteresseerd vast, 'en die jou in de steek heeft gelaten, zoals alle wijven doen.'

'Ja, ze schreef dat ze me dringend moet spreken, dus nou zie ik haar vrijdag.'

'Vrijdag zouden we naar Poppel rijden om iets te gaan drinken. Dat hebben we gisteren afgesproken.' Ronnie streek driftig met zijn hand door zijn haren. 'Het is toch helemaal niks geworden, jullie pasten niet bij elkaar zei je. Heb je al die tijd contact gehouden?'

'Ach contact, contact, ik heb haar nog wel eens gezien. En we gaan gewoon een andere keer naar Poppel. Dat bier bij Mieke Pap bederft echt niet.'

3.

Michel dacht aan zijn eerste ontmoeting met Aruzjan. Halflang blond krullend haar, appelwangen, fijne neus, sappige mond met vuurrode lippen, ogen die nooit echt gefocust waren, maar alles leken te zien, slanke hals, goed gevormde borsten, een buikje dat ze goed kon hebben, een kont die paste bij de rest van haar lijf en lange benen; ze was bijna net zo groot als hij en had ongeveer dezelfde leeftijd.

Twee weken eerder had hij zich aangemeld bij een datingsite. Zijn ouders waren relatief kort na elkaar overleden en Michel beseftte dat hij nu alleen was in deze wereld. Hij voelde zich soms een zonderling, een eiland, los van alles en iedereen. De draden met het verleden doorgeknipt en bij hem eindigde het ook. Daar had hij vrede mee, hij wilde geen kinderen. Het eilandgevoel, dat moest weg, hij wilde weer binding hebben met de wereld, met andere mensen dan Ruben en Ronnie, en hij was ervan overtuigd dat een vriendin de oplossing was.

Hij had zich ingeschreven onder de *nickname Henry Chinasky*, het alter ego van *Charles Bukowski*. Ook een *loner* die graag een biertje dronk en op zoek was naar een vrouw die langer dan een nacht bij hem wilde blijven. Na twee weken had er niemand gereageerd op zijn oproep en berichtjes die hij naar andere profielen stuurde, werden niet beantwoord. Terwijl het eilandgevoel sterker werd, zag hij op een morgen een berichtje in zijn *Postvak In*.

'Heee Chinasky, waarom zou ik op jouw profiel moeten reageren? Er staat amper iets persoonlijks op, wat vage kunstenaarsshit, een net zo'n vage foto en het wanhopige cliché dat je het alleen zijn beu bent. Kortom, vaag+vaag+cliché = boeiûh. Schrijf iets overtuigends en misschien dat ik nog eens reageer. Groetjes, Hanneke Groenteman 85 (dat is dus mijn *nick* voor het geval je niet helemaal in de gaten hebt hoe deze site werkt).'

Michel had het berichtje wel tien keer gelezen. Het voelde onwerkelijk, alsof iemand van buiten rechtstreeks inlogde op zijn gedachten en daar de stroom verlegde, waardoor er indirect ook iets met zijn lichaam gebeurde. Wat brutaal, gedurfd, ongegeneerd, hoe je het ook wilde noemen. Hij voelde dat zijn eer werd aangetast en tegelijkertijd wilde hij meer lezen, wilde hij meer van dit, omdat hij het nodig had.

Michel was niet verlegen, maar hij vond het moeilijk in gezelschap van vrouwen zijn gevoelens te tonen, hij hield zich op de vlakte, wist soms niet hoe te reageren als een dame een emotioneel verhaal vertelde. In de buurt van vrouwen was hij niet altijd op zijn gemak. Zeker niet als hij iemand leuk vond, dan durfde hij haar amper aan te kijken. En als ze bepaalde woorden zei, kon zijn hoofd van het ene moment op het andere vuurrood worden. Slipje was zo'n woord. Of tampon. Dan was zijn ongemak groot en verlangde hij naar een gele taxi die hem in een flits thuis zou brengen. Als een soort

batmobiel die altijd opdook als *Batman* hem het hardst nodig had. In de buurt van een vrouw die zo brutaal schreef als Hanneke zou hij wel eens continu een rode kop kunnen hebben.

En nog iets; zou je wel moeten daten met iemand die zich Hanneke Groenteman 85 noemt? Niets ten nadele van deze voormalige *talkshowhost*, maar haar uiterlijk was niet direct dat van de vrouw die Michel voor ogen had. Hij had haar profiel al bekeken, er stond alleen een foto van de echte Hanneke Groenteman bij. Hoe moest je daar nou door geïnspireerd raken?

En wat schreef Hanneke nou helemaal in haar profiel: 'Hallo mannen, blonde, lange vrouw staat positief in het leven. Ik hou van goede gesprekken, samen wandelen, gezelligheid, maar ik vind het ook fijn dingen alleen te doen, zoals lezen (detectives, Stephen King en serieuze literatuur), muziek luisteren (Kate Bush *The man with the child in his eyes* is één van mijn favorieten, verder Adele, Joni Mitchell, Lorde *Royals!*) tv-kijken (detectives, schaatsen en meer), wandelen. Ik zoek een leuke man die zich hierin herkent en samen met mij door het leven wil. Ik heb geen kinderwens. Groetjes Hanneke.'

Wat was hier zo bijzonder aan? Miljoenen vrouwen in Nederland zouden moeiteloos in dit profiel passen. Wat was hier overtuigend aan? Wie was zij om hem zo de les te lezen? Michel werd elke keer kwaad als hij het las en het bleef hem bezighouden. Moest hij haar terugschrijven? Ja. Als het noodlot op je pad komt, kun je het niet negeren, had hij ooit gelezen. Haar berichtje had zich in hem vastgezet als een vishaak die alleen operatief verwijderd kon worden. Wat moest hij haar terugschrijven? Wat zou haar overtuigen?

'Hallo Hanneke, dank voor je berichtje. Weet niet of je het beseft, maar het kwam nogal hard binnen. Elke vaagheid is mij vreemd. Zij die mij kennen, roemen mijn creatief taalgebruik. Omdat ik kunstschilder ben en dichter, beschouw ik mezelf als een dubbeltalent waarvan er niet veel rondlopen. Nee, ik heb nog niets gepubliceerd, dat ligt niet aan mij, maar aan de uitgevers die mijn gedichten te ouderwets vinden. Tegenwoordig mag het allemaal niet meer rijmen. En als het rijmt, moet de tekst vaag zijn, zodat je er alle kanten mee opkunt, of *streetwise* en *chill* zoals een jonge redacteur me laatst liet weten. Met *streetwise* en *chill* krijg je gedichten van eendagsvliegen, ze zijn al gedateerd als ze de pen van de maker amper hebben verlaten. Noem me één gedicht uit de afgelopen pakweg twintig jaar, dat zich in het collectieve geheugen heeft vastgezet. Dat bestaat niet. Mijn poëzie gaat over universele thema's die altijd actueel blijven: liefde, dood, God, ziekte, lijden. Mijn lezers begrijpen me. En wat schilderen betreft, zie ik mezelf als een naïef kunstenaar die dichtbij de tekeningen uit zijn kindertijd is gebleven. Het kind in mij leeft altijd aan de oppervlakte, soms kan ik mijn

tienjarige ik haast door mezelf heen aanraken en komt er een stroom indrukken vrij die ik omzet in tekeningen, schilderijen en beelden. Ongefilterd en niet verontreinigd door kennis en ervaringen van een volwassene. Maar je kunt met mij ook plezier maken hoor. Ik vind het lekker om af en toe een biertje te drinken of een glaasje wijn. Net als jij vind ik wandelen leuk. Dat deed ik vroeger vaak, maar de laatste tijd is het er een beetje bij ingeschoten. Ben bang dat dit een lang berichtje is geworden. Hopelijk heeft het de vaagheid verdreven en is het overtuigend genoeg voor jou. Ik ben benieuwd naar je reactie. Groeten van Henry Chinaski.'

'Beste Henry, sorry hoor, maar als ik jouw berichtje samenvat, lees ik dat je aan rijmelarij doet die niemand wil uitgeven. Wie zijn die lezers die jouw wel begrijpen? En je maakt kindertekeningen waarvan de meeste moeders zullen zeggen: dat kan die kleine van mij ook en misschien wel beter. Het feit dat jij jezelf een dubbeltalent noemt, wijst wat mij betreft op een grote mate van onzekerheid. Waar ben je onzeker over? Verder lees ik een hoop wollige blabla over je tienjarige ik. Ik heb er hartelijk om moeten lachen. Dat wel. Maar ik ben bang dat je het allemaal serieus meent. Hoe zit het met je volwassen mannelijke ik? En volgens mij ben je nog aan de zuip ook. Weet je, het gaat niks worden tussen ons. Als je jezelf beter kent, mag je nog een berichtje sturen. Succes met daten. Groetjes, Hanneke.'

Michel was er dagen van overstuur. Wat een stomme trut. Wat een lompe reactie. Wie schrijft nou zoiets? Waarom zou je iemand die je niet kent zo willen kwetsen als hij zulke persoonlijke ontboezemingen doet? Misschien was het een trol. Mannen en vrouwen die er plezier in hadden elke discussie op internet te verzieken, die treiterden omdat het kon en die andere mensen afzeken om wat voor onbenullige reden ook. Afgezeked, zo voelde Michel zich. Hanneke Groenteman was een trol, dat wist hij nu zeker. Het leek wel of hij haar continu hoorde lachen in zijn hoofd. Zo'n triomfantelijke, vileine lach die pestkoppen op school ook hebben. Drinken en blowen hielp niet, slapen wilde amper lukken.

Michel besloot te gaan wandelen. Toen hij nog bij zijn ouders in Maashuizen woonde, maakte hij vaak lange wandelingen met de hond. Ook nu bleef hij hele middagen weg. De ene dag liep hij langs het Riels Laag via de Regte Heide naar Landgoed de Hoevens in de buurt van Alphen. Hij zag grafheuvels uit de Bronstijd, drie foeragerende lepelaars op een rij en een hedendaagse natuurbegraafplaats waar hij ook wel begraven wilde worden.

De dag erop liep hij in de Campina tussen Boxtel en Oisterwijk, zag niks bijzonders maar ervoer wel de ruimte en een zachte wind die hielp zijn gedachten te ordenen. Hij at brood met kaas onder een oude eik midden in het heideveld. In de verte

trok een onweersbui voorbij. Hij zag alleen de bliksemflitsen, er was geen donder, geen regen, de wind werd traploos een standje hoger gezet. Hanneke Groenteman lachte niet meer.

Was hij een schilder? Nee, hij was een rentenier die het zich niet kon veroorloven te rentenieren, een vrijgestelde zonder inkomen, een drinker met te veel geld. Was hij een dichter? Een beetje, leuk voor de familiekring, voor het huis-aan-huisblad, voor een blog dat amper werd gelezen. Was hij gelukkig? Nee. Miste hij zijn ouders?

Verschrikkelijk. Wat zou hij graag met zijn moeder praten en door haar gehoord worden, willen huilen en door haar worden getroost, wat zou hij graag met zijn vader willen vissen, zoals vroeger langs de vliet en dat hij vertelde over vriendjes en avonturen en dat zijn vader luisterde, af en toe iets bromde of zei: 'Je dobber' en dat dat genoeg was.

Hij voelde zich soms verloren. Verloren en verlaten. De vishaak schrijnde in zijn lijf. Hanneke Groenteman was er nog en hij moest er iets mee.

4.

Michel wist dat hij gezonder moest eten. Al maanden lang at hij afhaal, thuisbreng en snacks en als hij thuis iets in elkaar draaide, kwam het uit blikjes, potjes en pakjes. Wat doet dat met een mens vroeg hij zich af. Hij dacht aan die documentaire van een man die een maand lang alleen bij *McDonalds* at en van een gezonde dertiger veranderde in een vadsige vijftiger die elk moment een hartaanval kon krijgen. Groenten, hij had behoefte aan verse groenten, zo van het land. En bij voorkeur zonder gif.

In zijn tienerjaren had hij een tijdje bij een tomatenteler in Maashuizen gewerkt. Soms moest hij meehelpen met gif spuiten. De tuinder reed op een wagentje met gifspuit door de kas en het was Michels taak ervoor te zorgen dat de slang nergens bekneld raakte. Al snel had hij continu wegescheten op zijn oog en regelmatig pusbulten zo groot als duiveneieren op zijn hoofd en in zijn gezicht. Hij schaamde zich ervoor en als hij onder de douche stond, sneed hij ze open met een vlijmscherp hobbymesje. De pijn en de stank waren elke keer overweldigend en een keer was hij haast flauw gevallen. Michel vroeg aan de tuinder of hij ook last had van bulten.

'Jongen', zei hij, 'je bent gewoon aan het puberen, het zijn jeugdpuistjes verder niks. Waar ik mee werk, is eigenlijk geen echt gif. Wij noemen het boterhammengif. Het is zo onschuldig dat je het gerust op je boterham kunt smeren. Zonder problemen. Want je moet weten, het wordt gemaakt door *Bayer*, van de aspirientjes. En die zijn toch ook gezond?'

Michel was gestopt met het werk en de oogstrontjes en bulten kwamen ook niet meer terug. Hij ging aan de slag bij een koudegrond tuinder, ook in Maashuizen. Prei zetten, prei schoonmaken, bonen plukken, worteltjes en radijsjes bossen, sla en kolen snijden. Het was plezierig werk en lekker buiten. Maar toen deze tuinder aan hem vroeg of hij mee wilde helpen met *sproeien*, was hij ook daar gestopt.

'Hypocriete klootzak', had de tuinder later in café De Poef tegen hem gezegd. 'Niemand werkt graag met gif, ik ook niet. Maar iemand moet het doen. We moeten allemaal eten, ik moet eten, mijn vrouw en kinderen moeten eten en jij verwijt het mij als ik het ongedierte bestrijd dat al mijn planten vernietigt. Moet ik die hun gang laten gaan? Dan verdien ik geen rooie rotcent en in de winkels kun je geen groenten meer kopen. Heb je daar wel eens aan gedacht? Jij kunt er gewoon van weglopen, jij hebt geen verantwoordelijkheden, je krijgt toch wel geld van je pappie en mammie. In die positie is het makkelijk anderen verwijten te maken. Ik werk elke dag keihard om het beste uit mijn bedrijf te halen, om te zorgen dat mensen goed voedsel eten. Wat doe jij?' Michel had geen ander antwoord dan de man spottend aan te kijken met de onzekerheid van een puber die met volwassenenthema's wordt geconfronteerd.

Nu had hij behoefte aan gifvrije groenten. Bij hem in de straat zat al jaren een ecologische tuinderij: de Gele Paprika. Hij was er altijd gedachteloos langs gereden, nu wilde hij weten wat ze er precies deden. Het was een plek waar onder meer dak- en thuislozen met grote afstand tot de arbeidsmarkt, zoals dat zo mooi heette, en mensen uit zorginstellingen zinvolle activiteiten konden ontplooiën onder begeleiding van een aantal betaalde krachten. Er werkten ook veel vrijwilligers die hier werkervaring konden opdoen op weg naar een reguliere baan.

In de winkel kocht Michel een courgette, aubergine, tomaten, rode paprika, uien, knoflook. Hij ging de ratatouille maken, die hij ooit van zijn moeder had geleerd. Hij nam ook *Frieslanders* mee en een bos worteltjes. 'Ik woon in de straat en ben hier nog nooit geweest. Mag ik even rondkijken?' vroeg hij bij het afrekenen.

'Welkom', zei de vrouw achter de kassa. Ze droeg kistjes, een vale spijkerbroek, blauw flanel overhemd met in het borstzakje een pakje drum, ze had een enorme bos grijs haar en een vriendelijke oogopslag. 'Kijk rustig rond. Vooraan staan de kassen met tomaten en paprika's. Op het veld staat nu sla, prei, Chinese kool, bloemkool en nog veel meer. Daarachter zitten onze kippen en helemaal achteraan staan de bijenkasten. Daar kun je in deze tijd van het jaar beter uit de buurt blijven. In de bloementuin staan bankjes.'

Mensen uit alle windstreken werkten op het land. Het zag er allemaal gemoedelijk uit. Een Antilliaanse vrouw in hotpants liep te schateren van het lachen en enkele mannen lachten vrolijk met haar mee.

Michel was rondgelopen en ging even op een bankje zitten. Leuk dat de bijen hier in de buurt nectar verzamelden om er honing van te maken. Vast en zeker dat ze ook zijn tuin bezochten. Hij zou binnenkort eens een potje kopen. Honing uit eigen tuin, dat vond hij wel bijzonder.

Ineens voelde hij zich bekeken. Michel zag iets verderop een lange, donkere man op een schoffel hangen. Wollen, derdehands winterjas aan, rafelige blauwe muts op, een grijs baardje van een paar dagen en asymmetrische ogen waarin waanzin en wijsheid steeds met elkaar in gevecht waren. Toen ze elkaar aankeken, kwam de man naar hem toe.

'Hallo ouwe jongen', zei hij met een stem die een beetje leek op die van *John Lee Hooker*, 'je bent ziek weet je. Ziek in je kop, in je lijf, daarom ben je hier. Waar ben je bang voor?'

'Ik ben nergens bang voor. Ik kom alleen maar groenten kopen, omdat ik ratatouille wil maken.'

'Hahahaha ratatouille, ja die heb ik vaker gehoord. Mensen komen vanwege de ratatouille en gaan soms nooit meer weg. Ga jij nog weg ouwe jongen? Of blijf je hier, bij

ons. Het is hier gezellig hoor. Beetje schoffelen, beetje harken, beetje snoeien, en lachen maar, *no stress* weet je.'

'Ik doe hier alleen wat boodschappen, zo meteen ga ik weer naar huis. Sorry, maar ik kan niet blijven.'

'Waarom al die haast? Wie wacht er thuis op je ouwe jongen? Niemand toch. Ik weet het zeker. Als jij naar huis gaat, zit er niemand te wachten. Wees eens eerlijk man, wees eerlijk. Of ben je daar bang voor? Luister naar deze *blakaman*, een *ongek* die verdwaald was in Nederland en hier een mooi plekje heeft gevonden. Wees altijd eerlijk. Tegen iedereen en vooral tegen jezelf.'

'Dank u wel voor het advies meneer, ik moet nu echt weg.'

'Ik weet het ouwe jongen, ik weet het. Ik zie je de volgende keer.'

Michel liep terug naar het winkeltje. 'Wie is die meneer met die blauwe wollen muts op', vroeg hij aan de grijzende dame met de vriendelijke blik.

'O, je hebt met Doc Van Ruffles gesproken', zei ze met een lach. 'Was het een leuk gesprek? Zei hij dat je ziek was in je kop en in je lijf? Doet hij wel vaker. Hij zegt dat hij dingen ziet die anderen niet zien en dingen weet die anderen niet weten. Soms helpt hij mensen.'

'Doc Van Ruffles? Heet hij echt zo?'

'Hier heet je zoals je jezelf noemt, daar doen wij niet moeilijk over.'

'Dank u wel. Tot een volgende keer.'

De ratatouille smaakte heerlijk, precies zoals zijn moeder het ooit maakte. Met de smaak van verse tomaten nog in zijn mond ging hij achter zijn computer zitten. Hij schreef: 'Beste Hanneke, jouw laatste bericht was kwetsend, maar misschien had je gelijk. Eerlijk gezegd weet ik niet wie ik ben, wat ik kan, wat ik doe. Wat ik wel weet is dat ik het fijn vind buiten te zijn: aanklooien in de tuin, wandelen, op een terrasje zitten. Als ik me goed voel, kook ik ook graag. Volgens mij ben ik een vriendelijk persoon, die het goed met anderen voorheeft, iemand die zonder vooropgezet plan zomaar wat dingen doet. Ik schilder graag en verdien er amper iets mee. Ik hou van poëzie, maar zonder gedichten kan ik ook leven. De komende tijd ga ik nadenken over wat ik wil worden, waar ik mijn geld mee kan verdienen. Je zult me wel een sukkel vinden, het zij zo. Dank dat je mijn leventje op zijn kop hebt gezet. Groeten van Michel (mijn echte naam).'

Een dag later schreef ze: 'Goed van je Michel, ik ben blij voor je. Zullen we een keertje samen wandelen? Groeten van Aruzjan (mijn echte naam).'

'Hoi Aruzjan, wat een bijzondere naam. *Google* zegt: Kazachstan. Ben jij een Kazachse? Ja, het lijkt me leuk een keer te gaan wandelen.'

'Later vertel ik je over mijn naam. Kun je komend weekend?'